

ECUACIONES LINEAIS CUNHA INCÓGNITA

Identidades e ecuacións

Denomínase **igualdade** a dúas expresións unidas polo o signo igual . Por exemplo:

$$3 + 4 + 2 = 7 + 2$$

$$(x + y)^2 = x^2 + y^2 + 2xy$$

$$x^2 - 1 = 8$$

Como se pode observar as igualdades poden ser **igualdades numéricas** (so conteñen números) ou **igualdades alxébricas** (conteñen números e letras) .

Unha igualdade pode ser certa ou non, así por exemplo, o terceiro caso só é certo para algúns valores de x .

Cando unha igualdade alxébrica verificase para todos os valores das letras chámase **identidade** . Cando unha igualdade alxébrica verificase só para algúns valores das letras chámase **ecuación** .

As **solucións ou raíces** dunha ecuación son os valores que fan que a igualdade sexa certa.

$$x-3=2 \begin{cases} \rightarrow x=5 \text{ é solución porque } 5-3=2 \\ \rightarrow x=6 \text{ non é solución porque } 6-3 \neq 2 \end{cases}$$

Resolver unha ecuación é achar as solucións da mesma .

As letras que aparecen nunha ecuación, en tanto que son valores descoñecidos que hai que achar para verificar a ecuación, chámanse **incógnitas** .

Comprobar unha ecuación consiste en substituír as incógnitas polos valores obtidos e ver se a igualdade resultante é certa .

Unha ecuación pode ter unha solución, varias ou ningunha . Por exemplo :

$$2x^2 = 8 \text{ ten dúas solucións que son } x = 2 \text{ e } x = -2 \text{ (} 2 \cdot 2^2 = 8 \text{ , } 2 \cdot (-2)^2 = 8 \text{)}$$

$$3x = 12 \text{ ten solución única } x = 4 \text{ (} 3 \cdot 4 = 12 \text{)}$$

$$2x - x = 12 + x \text{ no ten ningunha solución}$$

As ecuacións clasifícanse segundo o número de incógnitas e segundo o termo de maior grao . Por exemplo :

$$x^2 + 3x - 1 = 0 \text{ ten unha incógnita e o seu grao é 2}$$

$$xy = 24 \text{ ten dúas incógnitas e o seu grao é 2}$$

$$x + y = 2 \text{ ten dúas incógnitas e o seu grao é 1 .}$$

Ocuparémonos das ecuacións de grao 1 cunha incógnita

Propiedades das ecuacións

1º Se aos dous membros dunha ecuación súmaselles a mesma expresión, a ecuación resultante é equivalente á primeira (ten as mesmas solucións), ou dito doutro xeito, nunha ecuación podemos pasar un termo dun membro a outro cambiando a operación que o une : se está sumando pásase restando e se resta pasa sumando.

$$\begin{array}{l|l} x-7=5 & x-7=5 \\ x-7+7=5+7 & x=5+7 \\ x=12 & x=12 \end{array}$$

2º Se os dous membros dunha ecuación multiplícanse ou divíden por un mesmo número distinto de cero, a ecuación resultante é equivalente á dada, ou dito de outro xeito, nunha ecuación un termo que está multiplicando pasa ó outro lado dividindo e ó revés .

$$\begin{array}{l|l} -3x=15 & -3x=15 \\ \frac{-3x}{-3} = \frac{15}{-3} & x = \frac{15}{-3} \\ x=-5 & x=-5 \end{array}$$

Ollo!!! Fíxate que pasa dividindo pero non cambia de signo

Esta dúas propiedades úsanse para o que se chama **despexar unha incógnita** .

Exemplos :

$3x + 2 = 8$, (primeiro temos que illar o termo que ten o x) neste caso o 2 que está sumando pasará restando, e o tres que está multiplicando pasará dividindo

$$\begin{aligned} 3x &= 8 - 2 \\ , 3x &= 6 \\ x &= 6/3 = 2 . \end{aligned}$$

$$\frac{x+2}{3} = 8 , \text{ neste caso o 3 que está dividindo pasará multiplicando e o 2 que está}$$

sumando pasará restando

$$x+2 = 24$$

$x = 22$. No debemos empezar despexando o 2 xa que forma parte do dividendo.

Ecuacións de primeiro grao cunha incógnita

Unha ecuación de primeiro grao cunha incógnita é aquela na que, como o seu nome indica, só hai unha incógnita (que normalmente chámase x), e o seu expoñente é 1.

É unha ecuación do tipo:

$$a x + b = 0$$

Para resolver unha ecuación deste tipo recoméndase seguir os seguintes pasos :

1º Quitar paréntese (se os hai)

2º Quitar denominadores (se os hai)

3º Pasar a un membro os termos en x e ó outro os numéricos .

4º Reducir termos semellantes e operar .

5º Despexar a incógnita.

Exemplos :

¡ ollo ! Signo – diante dun paréntese

Explo.:

$$2 \cdot (x + 1) - 3(x - 2) = x + 6$$

$$\Rightarrow 2x + 2 - 3x + 6 = x + 6$$

$$\Rightarrow 2x - 3x - x = 6 - 6 - 2$$

$$\Rightarrow -2x = -2$$

$$\Rightarrow x = -2/-2 = 1$$

Explo.:

$$\frac{2x}{15} - \frac{5(3x - 5)}{3} = 2\left(4 + \frac{2x}{5}\right) + 2 \quad \text{multiplicamos os dous membros polo mcm dos}$$

denominadores (tamén poderíamos ter sacadas as paréntese antes)

$$\frac{15.2x}{15} - \frac{15.5(3x - 5)}{3} = 2\left(15.4 + \frac{15.2x}{5}\right) + 15.2 \quad \text{facemos as divisións para eliminar}$$

os denominadores.

¡ ollo ! Signo – diante dun paréntese

$$2x - 25(3x - 5) = 2(60 + 6x) + 30 \quad \text{Resolvemos como no caso anterior.}$$

$$2x - 75x + 125 = 120 + 12x + 30$$

$$2x - 75x - 12x = 120 + 30 - 125$$

$$-85x = 25 \quad x = \frac{25}{-85}$$